THÚC ĐẦY GIAO TIẾP

1. Đủ cả, trừ một thứ.

Trong các thói quen hàng ngày: mặc quần áo, đi giày dép. Hãy đưa cho con của bạn những bộ quần áo, giày dép mà chúng càn nhưng bỏ lỡ thứ gì đó như 1 chiếc tất, giày để chúng phải yêu cầu thứ còn thiếu từ bạn.

2. Đồ chơi mang tính chất thúc đẩy, có kết thúc nhất định và quá khó để trẻ sử dụng một mình.

Nếu con bạn gặp khó khăn khi tự sử dụng đồ chơi (Chẳng hạn thổi bong bóng xà phòng/ bóng bay lên dây cót đồ chơi/ cuốn dây con quay, sử dụng đồ chơi có nút bật/nhạc,...), bạn có thể tạm dừng trước khi giúp trẻ chơi đồ chơi và chờ trẻ yêu cầu giúp đỡ, hoặc giao tiếp với bạn bằng sự giúp đỡ, hoặc giao tiếp với bạn rằng trẻ cần sự giúp đỡ của bạn để khiến đồ chơi hoạt động (Trong tình huống này khi con bạn đưa ra được tiến hiệu có thể bằng hành động hay chỉ trỏ hoặc hình ảnh.. gần đúng/đúng. Chúng ta khích lệ và nhớ vừa giúp vừa giải thích hành động giữa mẹ và con).

3. Từng chút một

Nếu con bạn thực sự thích bánh hoặc đi chơi với đồ chơi bi lăn hoặc có đường trượt hoặc bộ tàu hỏa hay ô tô chạy trên đường ray (Ví dụ trong bộ "Thomas tank engine"), thay vì cho trẻ một số và đợi trẻ yêu cầu thêm. Bạn có thể làm điều này nhiều lần và tạo ra nhiều cơ hội cho con bạn yêu cầu nhiều hơn.

4. Cung cấp các thứ trẻ không muốn (Tập cho trẻ nói "không")

Để khuyến khích con bạn nói "không" một cách thích hợp, hãy cung cấp cho con bạn những điều mà bạn biết rằng trẻ không thích. Bạn có thể làm điều này vào giờ ăn (Ví dụ: mời trẻ món mà trẻ không thích) hoặc hỏi xem trẻ có muốn xem một đĩa DVD mà bạn biết rằng trẻ không thích.

Điều này tạo cho con tự tin từ chối những thứ mà mình không thích (Khi một ai đó cho con thứ gì con không thích bố mẹ cũng đừng ép con phải "ạ" hay "xin" vì đó là hành vi sai lầm ép con làm điều không thích kể cả trẻ bình thường cũng vậy, trẻ sẽ thụ động và sau này ko thể tự quyết định được chủ ý của mình) hoặc ngược lại đưa vật hoặc thứ con thích ra trước mặt để con nói "Có".

5. Làm điều gì đó bất thường hoặc bất ngờ

Khi bạn tắm cho con bạn, bạn có thể muốn sáng tạo và yêu cầu một trong số các anh chị em của chúng đi vào bồn tắm mà vẫn đang đi tất. Điều này sẽ tạo cơ hội cho bạn và con bạn bình luận về một điều "ngớ ngắn".

6. Giấu một món đồ gì đó.

Nếu con bạn chỉ ăn bánh mì với sữa và con bạn thường đi đến tủ lạnh để lấy sữa, hãy giấu hộp sữa để trẻ có thể yêu cầu bạn giúp tìm chai đó.

7. Giữ im lặng.

Thay vì hỏi con bạn những gì trẻ muốn ăn khi trẻ đến nhà bếp, bạn có thể đứng trước tử lạnh/ tủ để đồ ăn và không nói gì cả. Nếu con bạn thực sự đói, trẻ sẽ chỉ ra rằng trẻ muốn một cái gì đó để ăn hoặc uống (và sau đó bạn có thể trả lời).

8. Đề nghị đưa cho trẻ một cái gì đó khác.

Nếu con bạn luôn thích mặc một bộ đồ ngủ cụ thể khi chúng đi ngủ bạn có thể đề nghị cho trẻ một thứ gì đó khác biệt như bộ đồ ngủ mới (có hình ảnh các nhân vật yêu thích của trẻ in trên đó).

9. Sáng tạo những thứ "ngớ ngẩn" (ví dụ: cố tình phạm sai lầm)

Bạn có thể giả vờ rằng bạn không biết điều gì đó, hoặc mắc lỗi "vô tình" (nhưng thực sự bạn cố tình làm điều gì đó để trẻ có phản ứng). Điều này sẽ khuyến khích con bạn giao tiếp với bạn nhiều hơn bằng cách yêu cầu những gì trẻ muốn, nhận xét rằng bạn chưa làm điều gì đó chính xác hoặc bằng cách cho bạn biết cách thực hiện. Ví dụ, bạn có thể giả vờ đi đôi giày của con bạn và đợi phản ứng của trẻ. Bạn có thể cố mở khóa cửa bằng bút chì và để chìa khóa trong tay kia để con bạn có thể cho bạn biết bạn đã làm gì sai và sau đó cần làm gì..

10. Tận dụng cơ hội khi một việc gì đó xảy ra.

Nếu con bạn bị té ngã đau, và bị chảy máu, bạn có thể hỏi trẻ xem thích dùng băng y tê (urgo) nào.

11. Lựa chọn

Thay vì luôn cung cấp cho con bạn một thứ giống nhau (ví dụ: nước ép táo), bạn có thể tạo ra các cơ hộ giao tiếp bằng cách cho trẻ lựa chọn như "Con muốn uống nước ép táo hay sữa sô cô la!". Các ví dụ khác có thể bao gồm đặt câu hỏi như: "Con muốn đi theo đường thẳng này hay theo đường ong kia?", "Con muốn khoai tây rán hình mặt cười hay khoai tây rán loại cong lượn sóng?". Nhưng hãy nhớ rằng trẻ không có khả năng nói chuyện để thực hiện những lựa chọn này: bạn có thể giữ hai lựa chọn trước mặt trẻ và khuyến khích trẻ chỉ vào hoặc tiếp cận với thứ mà trẻ muốn.

Dựa trên tiêu chí trẻ thích để can thiệp

Trẻ thích làm gì, thích ăn gì, Các thói quen hoặc mối quan tâm lặp đi lặp lại của trẻ là gì? Đâu là các địa điểm yêu thích của trẻ?

12 Thúc đẩy con bằng đồ ăn

Ví dụ: Chuẩn bị thức ăn như dán bột mì (Chuẩn bị nguyên liệu và đồ dùng) có thể đảo lộn vị trí, cùng con làm những chiếc bánh. Nếu bạn kheo tay có thể nặn thành nhiều hình dạng ngộ nghĩnh, to bé..tạo hứng thú cho trẻ vừa chơi vừa học.

- Lựa chọn đồ bát đĩa lớn nhỏ, các ống hút đa dạng nhiều loại màu sắc, túi đựng thức ăn, đĩa, kéo... Hãy tự bày trò ngớ ngắn khi dùng nhầm các vật dụng nhà bếp.
- Bày trò lộn xộn với thức ăn.

13. Chơi với ô tô (đồ chơi con thích)

- Bánh xe đà: Loại xe có dây cót.
- **Săn xe:** Nếu con bạn thực sự rất thích xe ô tô bạn đề nghị con phải nhắm mát lại hoặc sang phòng khác trong khi đó bạn giấu các xe vào các chỗ khác nhau để con đi tìm hoặc đưa ra vị trí giấu xe đặt ra câu hỏi với con có/không.
- Đâm xe vào nhau: Nói chung, trẻ em thích làm cho mọi thứ sụp đổ, và điều tương tự cũng áp dụng cho trẻ tự kỷ và xe hơi. Bằng cách đâm đồ chơi vào nhau, bạn có thể dạy cho con bạn các hành đông/ động từ như "tai nạn" và " nhanh" và các nhận xét như: "ồ, không!".
- Đường trượt cho xe: Bạn và con bạn có thể rất nhiều niềm vui bằng cách làm ra các đường trượt cho xe bằng các vật liệu khác nhau trong đường trượt đó. Banje ó

thể sử dụng khay, mảnh gỗ nhỏ, hoặc máng nước để làm đường trượt. Trò chơi này tạo ra thêm các cơ hội giao tiếp bằng cách giữ những chiếc xe ở trên cùng đếm ngược (hoặc nói"sẵn sàng, ổn định, chạy") trước khi thả tay cho phép chúng lao đi.

- Xếp chúng thành hàng: Một số trẻ tự kỷ rất thích xếp xe thành hàng. Bạn có thể phát triển tiếp sở thích này bằng cách đo xem hàng ô tô đó dài bao nhiều khi chúng xếp với nhau thành hàng như thế, hoặc bạn có thể vẽ một đường phấn hoặc đặt một đoạn dây để con bạn phải xếp các ô tô theo đó để thành hàng. Bạn có thể khuyến khích con xếp hàng theo các mẫu màu, như đặt tất cả các xe màu đỏ trước và sau đó là màu xanh lá cây..v.v
- Xe điều khiển từ xa: Bạn có thể cho phép con bạn sử dụng điều khiển hoặc cn có thể cho bạn biết nơi con muốn chiếc xe đi tới (trong khi bạn sử dụng bộ điều khiển). Chiếc xe có thể được điều khiển để đuổi theo cái gì đó hoặc trốn quang phòng, hoặc bằng cách vẽ các đường phấn, bạn có thể khuyến khích con cố gắng di chuyển xe trên hoặc giữa các đường phấn đó. Bằng cách sử dụng quả bóng bàn với một chiếc xe điều khiển từ xa, bạn có thể chơi các trò chơi mà chiếc xe phải cố gắng đẩy bóng qua vạch đích (đây là một trờ chơi khó nhưng thú vị!).

14. Các trò chơi lên dây cót.

Đồ chơi lên dây cót là một công cụ tuyệt vời để hỗ trợ con bạn giao tiếp, bởi vì con bạn thường cần sự giúp đỡ của bạn để kích hoạt đồ chơi! Nhiều người trong số các bạn đã quen thuộc với những đồ chơi lên dây cót như: con vịt, đôi chân biết nhảy vọt.. Nhưng giờ đây có hàng trăm đồ chơi lên dây cót giá rẻ khác nhau có sẵn trong các cửa hàng đồ chơi, trong siêu thị hoặc gian hàng trực tuyến (online). Những đồ chơi lên dây cót cũng trở nên kỹ thuật hơn và có thể nhảy (ví dụ: con chuột túi, con thỏ, con khỉ biết nhảy) hoặc có thể lộn vòng (như con bọ rùa v.v).

Nhiều đồ chơi lên dây cót khá mỏng manh nên chúng tôi khuyên bạn nên lên dây cót dây cót đồ chơi và sau đó đặt chúng lên bàn trước mặt con bạn. Bạn có thể tận dụng cơ hội này để dạy co giữ bàn tay của con trên bàn và không chạm vào đồ chơi (chỉ nhìn thôi).

- Đếm vòng xoay lên dây cót: Một khi con bạn đã chọn đồ lên dây cót mà con muốn bạn có thể hỏi xem con muốn bạn lên dây cót bao nhiều vòng cho đồ chơi đó. Ví dụ, bạn có thể yêu cầu con chọn từ hai, bốn hoặc sáu vòng lên dây cót. Khi bạn hoàn thành quay mỗi vòng dây cót, bạn có thể đợi con nói số tiếp theo trước khi lên dây cót đồ chơi, bạn có thể thay phiện nhau tuy nhiên đây là một kỹ năng khó vì bạn phải đưa đồ chơi cho con trong khi phải giữ để đồ chơi không bị kích hoạt. Nhưng nếu đồ chơi lỡ bị kích hoạt, bạn sẽ bắt đầu lại quá trình đếm lần nữa (điều này sẽ dạy tính kiên trì)!
- Mô tả sau đó lên dây cót: Nếu con bạn đang học cách mô tả mọi thứ và sử dụng các động từ và tính từ khác nhau, bạn có thể chơi trò chơi, theo đó bạn xếp hàng vài đồ chơi lên bàn và cho trẻ mô tả hai hoặc ba đặc điểm của mỗi đồ chơi mà con bạn muốn lên dây cót (thay vì đặt tên cho đồ chơi). Ví dụ, bạn có thể khuyến khích cho con bạn biết màu sắc chính của đồ chơi là gì và liệu nó có hai tay/ chân,v.v hoặc nó biết nhảy, chạy hay lăn.
- Tìm điểm giống nhau/ tương tự: Bằng cách đặt một vài đồ chơi lên dây cót lên bàn có thể khuyến khích con bạn tìm thấy những điểm giống nhau trong đồ chơi trước khi lên dây cót cho chúng . Ví dụ, bạn có thể yêu cầu con tìm thấy hai đồ chơi có chân, hoặc 2 đồ chơi lộn vòng. Điều này sẽ giúp cải thiện kỹ năng nghe của con trong khi trẻ nhận được phần thưởng là các đồ chơi được lên dây cót, sau mỗi lươt thực hiên các yêu cầu của ban.

- Sẵn sàng, ổn định, chạy: Bạn có thể chơi một trò chơi đơn giản, với việc bạn lên dây cót đồ chơi và giữ nó cho đến khi con bạn đếm ngược hoặc nói "sẵn sàng, ổn định, chạy!" hoặc gọi tên đồ chơi đó lên. Trò chơi này còn có thể vui hơn nếu bạn lên dây cót nhiều đồ chơi cùng một lúc, rồi giữ tất cả chúng lại và sau đó chờ con gọi tên tất cả các đồ chơi đó và cuối cùng thả tất cả ra đẻ chúng chạy cùng một lúc.
- Săn tìm kho báu: Bạn có thể thiết lập một cuộc săn lùng kho báo với đồ chơi lên dây cót với điều kiện con bạn phải nhắm mắt lại (hoặc đi vào phòng khác) trong khi bạn giấu đồ chơi quanh phòng/ nhà. Con bạn phải chạy xung quanh để tìm lại tất cả các đồ chơi và đặt chúng vào trong một cái xô. Bạn có thể nói với con rằng bạn đã giấu bao nhiều đồ chơi lên dây cót và con phải đếm để xem con có tìm thấy đủ các đồ chơi hay không. Bạn có thể yêu cầu con đoán nơi bạn đã giấu đồ chơi bằng cách hỏi "Có đồ chơi nào dưới gối không?", hoặc bằng cách chỉ vào những thứ khác nhau trong phòng và yêu cầu con nhìn theo để xem có đồ chơi ở đó không (điều này tốt cho việc day con câu trả lời "có/không").
- Đua các đồ chơi lên dây cót: Một số đồ chơi lên dây cót có thể đi, bò, nhảy và chạy. Bằng cách xếp chúng lại với nhau theo một hàng, bạn có thể đua chúng và xem cái nào đến đích trước. Điều này là rất tốt cho việc dạy cho con khái niệm về 'thắng "và "thua" và "thứ nhất, thứ hai, thứ 3", v.v.

15. Các đồ chơi có nam châm

Trẻ tự kỉ thường thích đồ chơi có bộ phận từ tính. Chúng bao gồm những thứ như số và chữ cái, quả bóng từ và gậy, đũa từ và dây câu từ. Bạn có thể mua một số đồ chơi nhưng bạn cũng có thể làm một số đồ chơi bằng cách gắn một số nam châm mỏng và các kẹp giấy, vào các tấm ảnh hay đồ chơi nhỏ.

- Que từ và quả bóng từ: Đồ chơi này thường có 1 hộp thiếc với nhiều viên bi và các que từ có thể có kích thước khác nhau. Bạn có thể tạo ra nhiều cơ hội giao tiếp với con bằng cách giữ hộp thiếc và yêu cầu gọi riêng từng quả bóng và que từ bằng màu sắc/kích thước mà con muốn. Bạn có thể khuyến khích con xây dựng chúng thành các chuỗi hình ảnh (2D hoặc 3D) hoặc khiến chúng sao chép một bức ảnh mà bạn đã tạo ra bằng các que và bi.
- Tranh nghệ thuật từ tính: Có những gói đồ chơi từ tính đặc biệt đi kèm với một bảng nền từ tính và các vật kim loại khác nhau để gắn lên bảng từ tính đó, chẳng hạn động vật biển, động vật sở thú, bướm, vật dụng trong vườn, v.v Bạn có thể tạo ra rất nhiều các cơ hội giao tiếp với trẻ bằng cách đưa tấm bảng từ tính và khuyến khích trẻ nói với bạn mỗi một món mà trẻ muốn để gắn lên tấm bảng nền từ tính đó.
- Chữ và số: Một số trẻ tự kỷ có mối quan tâm đặc biệt về chữ cái và số. Bạn có thể sử dụng các chữ số và chữ cái để làm tăng sự quan tâm này của trẻ và tạo ra các từ, .v.v trên tủ lạnh hoặc các bề mặt tính từ khác xung quanh nhà. Các con số và chữ cái thường được để trong một hộp với các màu sắc và kích cỡ khác nhau (một số chữ là in, một số chữ là thường). Bạn có thể tạo ra các cơ hội giao tiếp bằng cách đơn giản giữ chiếc hộp và khuyến khích con bạn yêu cầu các số hoặc chữ cái nào chúng muốn. Đôi khi sẽ vui hơn nếu bạn cố tình đưa cho trẻ thứ không đúng như yêu cầu của trẻ và quan sát xem trẻ có thể giao tiếp với bạn và nói bạn phải đưa đúng thứ trẻ cần hay không.

16. Các đồ chơi quay.

Trẻ tự kỷ thường thích các đồ chơi quay tròn như cái quay nhựa, quay kéo dây, hay các đồ chơi máy bay trực thăng quay, v.v. Bạn có thể tìm thấy những đồ

chơi này bằng cách tìm kiếm trực tuyến và nhập từ khóa như "đồ chơi cảm giác", "đồ chơi quay" và "đồ chơi tự kỷ". Những đồ chơi này là một công cụ tuyệt vời để hỗ trợ giao tiếp cho con bạn bởi vì con bạn thường sẽ cần sự giúp đỡ của bạn để làm cho đồ chơi quay, hoặc bạn có thể khuyến khích trẻ yêu cầu các phần khác nhau của đồ chơi quay.

- Đếm đo thời gian: Bạn có thể tạo ra rất nhiều cơ hội giao tiếp với con bạn khi chơi các đồ chơi quay bằng cách đếm xem món đồ chơi sẽ quay trong không khí được bao lâu, hoặc cố gắng đếm xem đồ chơi nào đó quay được bao nhiều vòng (trò này hơi khó). Bạn có thể đo thời gian quay của các đồ chơi quay khác như con quay nhựa kéo dây, máy bay trực thăng bay, bóng bay quay, v.v.
- Đặt trên các bề mặt khác nhau: Bằng cách cho con quay trên các bề mặt khác nhau, nó có thể tạo ra các âm thanh và kiểu khác nhau. Ví dụ, bạn có thể đặt nó trên một đĩa gốm phẳng, hoặc một khay nấu ăn, lót một miếng giấy bạc (dành trong nướng bánh nấu ăn) trong khay xem âm thanh con quay tạo ra thế nào khi quay trên bề mặt đó, hoặc bạn có thể rắc một chút bột lên mặt khay để xem con quay tạo nên những hình vẽ thú vị trên bề mặt. Việc rắc bột/ mảnh vụn giấy trang trí (với số lượng hạt bội hay hạt giấy lên đến hàng trăm và hàng ngàn) là tuyệt vời vì khi con quay chạm phải chúng, chúng sẽ bay lên khắp nơi.
- Đặt đồ chơi lên khay và di chuyển khay: Bạn có thể tạo ra rất nhiều niềm vui bằng cách cho một con quay quay trên một cái khay nướng bánh, nhấc khay lên và làm cho con quay quay xung quanh khay. Nếu con quay quay nhanh, bạn có thể hất nó lên không trung một chút và nhanh tay lật mặt của chiếc khay mà bạn đang giữ trên tay và khi con quay rơi xuống trên bề mặt kia của khay, nó vẫn tiếp tục

quay. Bạn có thể sử dụng các khái niệm ngôn ngữ khác nhau với con của bạn như "lên", "lât" và "bắt nó".

- Những con quay đâm nhau: Bằng cách đặt điều nhiều con quay vào khay hoặc một nắp hộp chứa có bề mặt bằng phằng, bạn có thể làm cho chúng đâm vào nhau. Bạn có thể khuyến khích con giao tiếp bằng cách để con chọn màu con quay mà con thích và đua xem con quay nào sẽ tồn tại lâu nhất và con quay nào đâm con nào.

17. Các đồ chơi có đèn.

Trẻ tự kỷ có thể có xu hướng nhạy cảm và do đó trẻ thường rất thích các loại đèn và đồ chơi có đèn khác nhau. Chỉ cần lưu ý chuẩn bị nhiều pin để sẵn sàng chơi, bởi vì con bạn thích ánh sáng, đen, bạn sẽ chắc chắn chuẩn bị cho con. Sẽ tốt hơn nếu bạn mua một số bộ pin sạc hay đèn pin tự phát sáng bằng cách quay mạnh.

- Gương và đèn: Bằng cách đặt một vài chiếc gương hoặc chỉ đơn giản bằng cách cầm một chiếc gương nhỏ trên tay, bạn có thể thử nghiệm với việc thay đổi hướng ánh sáng từ đèn pin. Đây là một trò chơi thú vị để chơi bóng tối!
- Đèn giấy bóng kính: Bằng cách có một hai cái đèn pin, một vài tấm giấy bóng kính hình vuông, một vài cái kéo và một tập giấy ghi chú (notes), bạn có thể tạo ra rất nhiều cơ hội giao tiếp bằng cách cho con bạn lựa chọn các giấy bóng kính có màu sắc khác nhau và nhặt chúng lên đèn pin và bật nó lên (bạn cũng có thể chiếu ánh sáng vào tường để xem các màu sắc khác nhau). Bạn có thể thử nghiệm với sự pha trộn giấy bóng kính và nhìn thấy những gì màu sắc bạn nhận được, và bạn có thể cắt các hình dạng trong giấy bóng kính để có được một số hình ảnh tương phản thú vị.

- Vui chơi bằng các vật liệu và đèn pin: Bạn có thể có rất nhiều niềm vui với con bạn và tạo ra cơ hội giao tiếp bằng cách đặt các vật liệu khác nhau trên một đèn pin cầm tay. Bạn có thể di chuyển đèn pin xung quanh dưới vật liệu trong khi con cố gắng đuổi theo ánh sáng bằng ngón tay của trẻ hoặc với một chiếc đèn pin khác từ phía ngược lại.
- Chăn khẩn cấp/ Chăn cấp cứu: Có thể mua từ các hiệu thuốc hoặc cửa hàng bán đồ dùng cho đi bộ đường dài hay leo núi và trông giống như một tấm giấy bạc khổng lồ. Bạn có thể có một số niềm vui như trong sàn nhảy "disco"cùng con bạn bằng cách cùng nhau chui dưới tấm chăn và dùng đèn pin chiếu sáng lên tấm chăn. Ánh sáng phản chiếu trên tấm chăn và tạo ra bầu không khí disco (đây cũng là thời điểm tuyệt vời để hát với con của bạn). Bạn cũng có thể lấy một chiếc đèn quay và cho nó quay dưới tấm chăn khăn cấp .
- Đuổi bắt ánh sáng trong lều: Lều là điều kiện tuyệt vời với đèn pin vì lều tạo ra một căn phòng tốt và làm cho việc chơi với đèn pin vui hơn. Bằng cách có hai đèn pin cầm tay, một cho bạn và một cho con của bạn, bạn có thể chơi đèn pin hoặc đuổi ánh sáng đèn pin của nhau trong lều. bnj chỉ cần đi theo ánh sáng của nhau cố gắng không bị bắt điều này rất thú vị. Bạn có thể đặt ra quy tắc cho trò chơi biến một người thành "người đuổi" và người kia là "người bị truy đuổi" đây là điều tốt để bắt đầu dạy cho các con quy luật của trò chơi thập thể vì trẻ sẽ cần các kỹ năng tương tự khi chơi ở những nơi khác.
- Đèn pin đeo trán và ngón tay: Có rất nhiều loại đèn pin khác nhau mà bạn có thể mua. Ví dụ, có loại đèn pin đeo lên đầu, trước trán, rất tuyệt để chơi trong nhà trong bóng tối hoặc đọc dưới tấm chăn, v.v. Loại đèn pin nhỏ với vòng đàn hồi đeo vào ngón tay của ban rất nhiều màu sắc khác nhau. Đèn pin đeo ngón tay rất tuyệt

vời để chơi đuổi bắt ánh đèn và cũng khuyến khích con bạn chỉ vào những từ mà bạn hoặc trẻ con có thể yêu cầu một đèn pin ngón tay rất tuyệt vời để chơi trò đuổi bắt ánh đèn và cũng khuyến khích con chỉ vào những từ mà bạn hoặc trẻ đang đọc từ từ một cuốn sách . Đối với mỗi trang bạn đọc, con có thể yêu cầu một đèn pin ngón tay với màu khác nhau (đây có thể là một cách để khuyến khích trẻ em đọc sách).

- Bóng của hai bàn tay – những người bạn in bóng trên tường: Bằng cách chiếu ánh đèn phía sau bạn trong khi bạn và con bạn ngồi đối diện với một bức tường, bạn và con có thể có rất nhiều niềm vui khi làm ra các hình dạng và hình động vật in bóng lên tường bằng cách thao tác đôi bàn tay và ngón tay của bạn. Có rất nhiều cơ hội giao tiếp với con của bạn. Hãy để con yêu cầu các động vật khác nhau (ví dụ: chó, rắn, thỏ) và bạn cũng có các hành động khác nhau (ví dụ: "làm cho thỏ nhảy" v.v). Bạn cũng có thể đóng vai và kể chuyện hoặc đưa các món đồ chơi hay/ và các con gấu bông yêu thích của con vào trò chơi in hình bóng lên tường này.

18. Đồ chơi mềm và đàn hồi

- Dây co giãn / đàn hồi: Bạn có rất nhiều niềm vui với dây co giãn, đàn hồi bằng cách kéo một đầu và để con bạn kéo ở đầu bên kia. Bạn có thể khuyến khích con giao tiếp bằng cách đếm số bước bạn có thể lùi cho đến khi sợi dây căng hết cỡ, hoặc đếm ngược (hoặc nói: "sẵn sàng, chuẩn bị, buông") cho đến khi bạn và con thả sợi dây cùng lúc và xem nó bay lên không trung hoặc tạo ra âm thanh "ping" thú vị. Bạn có thể thay đổi vị trí của mình khi giữ sợi dây sao cho nó bay theo mọi hướng khác nhau. Ví dụ, con bạn có thể giữ nó trên sàn nhà trong khi bạn kéo nó lên cao (nếu con buông ta ra, sợi dây sẽ bay tít về phía trần nhà). Bạn cũng có thể sử dụng dây co giãn để tạo chữ cái, số và hình dạng.

Cảnh báo! Cẩn thận để dây đàn hồi không bay vào mặt và cơ thể con bạn.

- Đồ chơi bằng dây thun: Bằng cách buộc chặt vật liệu có giãn giữa hai vật thể cố định, bạn có thể tạo một máy phóng. Có rất nhiều niềm vui có được với một máy phóng bằng cách lấy các con vật yêu thích của con bạn như gấu, ô tô.. và bắn chúng bay qua đầu bên kia của căn phòng. Bạn có thể chơi trò chơi xem bạn bắn được bao xa, cao đến mức nào. Hoặc bạn có thể vẽ mục tiêu trên tường và xem liệu bạn có thể đạt được mục tiêu đó hay không.
- Thử nghiệm co giãn: Bạn có thể buộc nhiều sợi dây co giãn (sợi chun, thun) và vật liệu co giãn khác nhau vào một vật thể cố định (ví dụ: một chiếc ghế nặng) và kéo căng dây và xem nó dài bao xa. Bạn có thể chơi trò chơi này với con bạn để xem ai là người khỏe nhất và ai có thể kéo nó ra xa nhất (đặt các giấy dán lên sàn nhà để đánh dấu khoảng cách bạn và con bạn có thể kéo tới).
- Xoắn và xoay: Đặt hai bút chì ở hai đầu của một dây đàn hồi và xoay chúng theo hai hướng ngược nhau cho đến khi dây đàn hồi bị xoắn chặt. Sau đó bạn có thể đếm ngược và thả tay để cho các cây bút chì bay đi và lúc đó chúng sẽ xoắn và xoay vòng khắp nơi. Trò chơi này rất hữu ích cho việc dạy các động từ cho con bạn, như "xoắn" và cũng đếm ngược hoặc nói "sẵn sàng, chuẩn bị, buông!". Bạn cũng có thể làm tương tự với các đồ chơi nhỏ (ví dụ: người hoặc động vật) và thìa ăn, v.v.
- Những quả bóng Halloween (bóng có hình 3D bên trong): Có rất nhiều những quả bóng vui nhộn hình dạng khác nhau và thường có chứa chất lỏng/ gel. Có thể sẽ rất vui để chơi với con của bạn khi khuyến khích con chọn các màu khác nhau hoặc có thể để trẻ đoán xem bên trong có những gì khi bạn bóp bóng.

19. Thúc đẩy con bằng các trò chơi chung

- Đồ chơi âm nhạc: Nhiều trẻ mắc hội chứng tự kỷ thích âm nhạc, thích các nhạc cụ và đồ chơi phát ra nhạc và âm thanh. Đồ chơi âm nhạc có ưu thế là thường rất trực quan (đã cài đặt sẵn tác động và hiệu ứng), nên con bạn được chủ động tham dự vào hoạt động vui chơi, đồng thời được thưởng thức nhạc và các âm thanh. Đồ chơi âm nhạc có rất hữu ích để dạy các kỹ năng xã hội, luyện tập chờ đến lượt mà mô phỏng nhiều giai điệu và hành động khác nhau (có thể là một việc rất đơn giản như lắc một chiếc xúc xắc hoặc gỗ trống).
- Các nhạc cụ gõ: Là một cách rất hay để tạo ra cơ hội giao tiếp. Bằng cách đặt thật nhiều nhạc cụ khác nhau (hoặc có thể giả vờ các món đồ gia dụng là nhạc cụ) vào một cái hộp (thường thì bạn có thể tìm ra những thứ rất vui nhộn ngay trong bếp), bạn có thể để trẻ yêu cầu các nhạc cụ khác nhau bằng cách chỉ tay vào chúng, dùng tên gọi hoặc cố gắng mô tả âm thanh chúng phát ra, hoặc đặc điểm bề ngòa của nhạc cụ. Một cách vui nhộn nữa là thử chơi một giai điệu trên một nhạc cụ và đề nghị trẻ bắt chước (hoặc thử mô phỏng lại). Hãy suy nghĩ theo hướng mở rộng và chơi với các nhạc cụ theo nhiều cách, lấy ví dụ: bạn có thể gõ trống bằng chân hoặc cùi chỏ.
- Phát lại đi: (Ví dụ trên máy ghi âm, điện thoại, máy tính. Ipad..)

Chỉ cần một máy ghi âm hoặc tính năng phát ghi âm hay quay hình ảnh trên các công cụ điện thoại, máy tính.. cũng có thể mạng lại nhiều trò vui. Trẻ thích được bật cho nghe các bản ghi lại tiếng và hình của chính mình. Bạn có thể tạo ra các cơ hội giao tiếp bằng cách hát một cac khúc ưa thích hay một đoạn video cảnh con thích vào máy rồi bật lên, hoặc có thể "mớm" cho con bạn các câu trích từ một cuốn sách nào đó thuộc (dạng câu ngắn), rồi sẽ nhắc lại lời bạn đọc trong lúc được

ghi âm. Khi bạn ghép các câu lại, đó như là một cuốn sách nói (audibook nhưng được đọc bằng chính giọng của con bạn. Hoặc có thể chỉ đơn thuần thích phát ra các tiếng động giống như nội dung trong sách (Ví dụ: tiếng kêu của động vật).

Ngoài ra chúng ta cúng có thể vận dụng các cách chơi cùng con như: Micro hát Karaoke, nhạc cụ tự chế, chương trình ca múa nhạc truyền hình, các trò chơi vận động như trông cây chuối, chạy đua, trốn tìm vv.. đều vừa chơi vừa tăng khả năng giao tiếp mà không phải căng thẳng bắt ép con phải ngồi một nơi khiến con khó chịu không hợp tác.

20. Trò chơi thưởng phạt

Đã có rất nhiều phụ huynh áp dụng phương pháp này để tạo hứng thú cho con học hoặc hoàn thành một công việc gì đó như: Nếu hoàn thành thưởng bim bim, ô tô, cho chơi trò con thích hoặc tích điểm bằng mặt cười trái tim.. Thử mà xem rất hiệu quả.

21. Cung cấp thêm từ mới, số, màu sắc...

Bằng các hoạt động hay chơi hằng ngày cùng con mà bố mẹ không nhất thiết phải ngồi vào bàn ép con phải nhớ.

- Khi chúng ta tắm cho con ta có thể cầm ca nước hay vật dụng múc nước dội lên từng bộ phận cơ thể của con, thử xem trẻ cực kì hứng thú: Khi đó chúng ta có thể nói "đội nước" hoặc "đổ" một vài lần sau đó mình chỉ giơ lên tầm mắt mình và con nhưng ko đội ngay xem con có phản ứng thế nào, nếu con chưa phát âm được chúng ta có thể mớm lời cho con bằng khẩu miệng nhưng ko phát ra âm thanh, khi con nói được thì chúng ta đã thành công còn sau 5s con không nói chúng ta phải nhắc lại và lặp lại nhiều lần mỗi khi tắm. Tương tự vậy chúng ta có thể dạy

con các bộ phận cơ thể trong khi tắm khi mỗi lần chúng ta đội nước đến bộ phận nào.

- Nếu con học màu sắc, số, chữ hoặc các vật dụng hay hoa quả không hứng thú vậy chúng ta quan sát xem con mình đang thích đồ chơi gì: Ví dụ có trẻ chỉ thích ô tô chúng ta có thể chơi và dạy con nhận biết được màu sắc của xe, hình tròn, tiếng động cơ hay gắn con số, chữ cái vào mỗi chiếc xe và yêu cầu con lấy giúp.